

POLICJA WIELKOPOLSKA

<https://wielkopolska.policja.gov.pl/wlk/policja-wielkopolska/patron-wielkopolskiej-policji/235052,Wiktor-Ludwikowski-patron-Wielkopolskiej-Policji.html>
2022-06-27, 06:39

WIKTOR LUDWIKOWSKI - PATRON WIELKOPOLSKIEJ POLICJI

23 kwietnia 1886 roku urodził się insp. Wiktor Ludwikowski - patron Wielkopolskiej Policji. Współtworzył on struktury Policji Państwowej w II RP oraz Interpolu. Napisał „Podręcznik dla służby daktyloskopijnej” oraz organizował pracę służby kryminalnej w całym kraju. Oddany Polsce patriota, którego całe życie może stanowić wzór do naśladowania dla obecnych funkcjonariuszy.

Urodził się we Lwowie jako najstarszy syn Stanisława Ludwikowskiego i Teresy Bertel. Po ukończeniu 4 klas gimnazjum wstąpił do szkoły kadetów we Lwowie, gdzie w roku 1905 zdał maturę. W 1908 roku ukończył w stopniu podporucznika Akademię Wojskową i przydzielono go do służby w 95 pułku piechoty. Skierowano go do strzeżenia granicy w Czarnogórze. Następnie służył w Czortkowie będąc dowódcą kompanii karabinów maszynowych.

W Czortkowie jako oficer armii austriackiej nielegalnie zorganizował cykl wykładów z walki partyzanckiej. Mimo groźby utraty stanowiska pracował na rzecz kształcenia przyszłej kadry oficerskiej odrodzonego Wojska Polskiego. W czasie I wojny światowej jako dowódca 3 kompanii 95 pułku piechoty został przerzucony na front rosyjski. W czasie szturmów na miejscowość Złota Lipa został ciężko ranny. W maju 1915 roku, dowodził 29 batalionem marszowym na linii frontu w Karpatach.

W czerwcu 1917 roku został ponownie skierowany na front, gdzie walczył na Ukrainie. Następnie oddelegowano go do pracy w sztabie żandarmerii Krajowej przy Komendzie Generalnej w Lublinie. W tym celu w Bielsku-Białej przeszedł specjalny kurs Żandarmerii.

Na początku listopada 1918 roku rotmistrza W. Ludwikowskiego wysłano do Radomska, gdzie szybko doprowadził do usunięcia okupacji austriackiej i zorganizowania polskiej administracji państwowej. Tam też sformował pierwsze oddziały wojskowe i struktury Żandarmerii. W ciągu trzech tygodni sformowano 4 kompanie piechoty, szwadron jazdy oraz baterię artylerii. Pomagał w usunięciu Niemców z Częstochowy i Wielunia. Dzięki jego operatywności zaprowadzono polską administrację i bezpieczeństwo w Radomsku, Piotrkowie, Wieluniu i Częstochowie.

W grudniu 1918 roku organizuje Żandarmerię w województwie kieleckim. W 17 powiatach utworzył regionalną centralę inwigilacji, dział śledczy, kasowy, fotograficzny, pracownię daktyloskopii, oddział lotny oraz lokalną szkołę Żandarmerii.

Wobec likwidacji Żandarmerii Krajowej i tworzenia w jej miejsce Żandarmerii Polowej, W. Ludwikowski postanowił podjąć służbę w tworzonych od podstaw strukturach Policji Państwowej. 1 czerwca 1919 roku został przyjęty do Policji Komunalnej na okres próbny 12 miesięcy. Okres ten z uwagi na ogromne doświadczenie kandydata został skrócony i 1 października 1919 r. W. Ludwikowski został mianowany na stanowisko Naczelnika IV Wydziału Rejestracyjno-Karnego przy Komendzie Głównej Policji Państwowej.

24 grudnia 1919 roku Komendant Główny Policji zaaprobował napisany przez podinsp. PP W. Ludwikowskiego „Podręcznik dla Służby Daktyloskopijnej”, który został wydany i przeznaczony do użytku w roku 1920.

W dniu 19 czerwca 1920 Wiktor Ludwikowski otrzymuje awans na stopień inspektora PP i zostaje mianowany Komendantem Okręgowym Policji Państwowej Okręgu Poznańskiego.

Jego zadaniem było zorganizowanie struktur policyjnych w byłej dzielnicy pruskiej. Rozkazem z dnia 6 lipca 1920 roku powołał do życia komendę miejską policji w Poznaniu oraz komendy powiatowe w Środzie Wlkp, Krotoszynie, Ostrowie Wlkp, Kępnie, Lesznie, Kościanie, Szamotułach, Nowym Tomyślu, Gnieźnie, Wrześni, Szubinie, Inowrocławiu, Obornikach

i Bydgoszczy. Będąc w Poznaniu zajmował się tajnym szkoleniem komendantów posterunków plebiscytowych. 13 stycznia 1921 roku decyzją MSW został przeniesiony do Komendy Głównej PP.

W 1923 roku insp. W. Ludwikowski został przeniesiony z KGPP na stanowisko Komendanta PP Okręgu VI - Miasta Stołecznego Warszawy. W tym też roku, dnia 2 maja Prezydent RP „za zasługi położone dla Rzeczypospolitej Polskiej na polu bezpieczeństwa publicznego” zaliczył W. Ludwikowskiego w poczet Kawalerów Orderu Odrodzenia Polski.

Z dniem 1 lipca 1930 roku Minister SW Sławoj Składkowski mianował insp. W. Ludwikowskiego komendantem wojewódzkim woj. wileńskiego. Na tym stanowisku pracował do 31 marca 1932 roku, kiedy to zakończył służbę w PP. Rezygnacja ze służby podyktowana była złym stanem.

4 września 1939 r. prezydent Warszawy Stefan Starzyński powierza W. Ludwikowskiemu organizowanie Straży Obywatelskiej. W. Ludwikowski pracuje w Wydziale Wykonawczym. W ciągu pięciu dni zorganizowano w stolicy 37 komisariatów, w których pełniło służbę ponad 4 tys. ludzi. W 1940 roku W. Ludwikowski został aresztowany przez Gestapo i przez 3 miesiące przebywa w areszcie na Al. Szucha, gdzie w czasie przesłuchań stawiane są mu zarzuty dotyczące obrony Warszawy i organizowania patroli lotnych wokół stolicy przed jej kapitulacją. W 1944 roku zostaje wywieziony na przymusowe roboty do fabryki „Skody” w Pradze.

Po wyzwoleniu w 1945 roku W. Ludwikowski wraca do kraju i w Kędzierzynie Koźlu, w grupie repatriantów odnajduje pozostałych członków rodziny. Wiktor Ludwikowski zmarł 24 marca 1959 roku i spoczywa na cmentarzu w Koźlu.

Piotr Garstka/IL

